
A N N A L E S
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN – POLONIA

VOL. XLIX, 4

SECTIO H

2015

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wydział Zarządzania, Informatyki i Finansów

GRAŻYNA TERESA WOŹNIEWSKA

grazyna.wozniewska@ue.wroc.pl

*Problemy rynku usług płatniczych w Polsce po zmianach
regulacyjnych*

Problems on Payment Services Market in Poland After Regulation Changes

Słowa kluczowe: usługi płatnicze, regulacje rynku usług płatniczych

Keywords: payment services, regulation on payment services market

Kod JEL: G21, G23, G29

Wstęp

Podmioty świadczące usługi płatnicze, w tym pośrednicy przyjmujący wpłaty i prowadzący rachunki płatnicze klientów, są częścią krajowego systemu płatniczego. W Polsce do III kwartału 2011 r. nie było specjalnych regulacji dotyczących usług płatniczych ani kompleksowego nadzoru nad podmiotami rynku usług płatniczych. Brak szczególnych regulacji działalności pośredników oferujących usługi płatnicze skutkowało m.in. tym, że podmioty mogły powstawać i prowadzić swoją działalność na podstawie ogólnych przepisów dotyczących działalności gospodarczej. Przedstawiona sytuacja rodziła różne konsekwencje, także negatywne, i wskazywała na konieczność wprowadzenia regulacji tej części rynku finansowego. Dodatkowo przyjęcie w 2007 r. przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej dyrektywy w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego [Dyrektywa..., 2007], oznaczało konieczność jej wdrożenia także w Polsce.

Wymienione przesłanki doprowadziły do uchwalenia 19 sierpnia 2011 r. ustawy o usługach płatniczych regulującej działalność wszystkich podmiotów świadczących usługi płatnicze w Polsce. Oczekiwane regulacje okazały się jednak niewystarczające, bowiem już w 2012 r. rozpoczęto prace legislacyjne nad nowelizacją ustawy o usługach płatniczych. Miała ona wprowadzić zmiany, których celem był proces łączenia w jednym akcie prawnym regulacji dotyczących rynku usług płatniczych, w tym regulacji dotyczących problematyki płatności kartowych. Ustawa nowelizująca ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych weszła w życie w dniu 7 października 2013 r.¹ Ta nowelizacja także okazała się niewystarczająca, bowiem w czasie jej ogłaszania uchwalona już była kolejna zmiana, tj. ustawa z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych². Wreszcie 29 stycznia 2015 r. weszła w życie kolejna nowelizacja ustawy o usługach płatniczych³. W tak turbulentnym otoczeniu regulacyjnym działają polskie podmioty świadczące usługi płatnicze.

Celem artykułu jest analiza zmian zachodzących na rynku podmiotów świadczących usługi płatnicze w Polsce, w tym identyfikacja problemów i zagrożeń występujących na rynku pośredników oferujących usługi płatnicze. Praca składa się ze wstępu, charakterystyki sytuacji na rynku usług płatniczych w Polsce przed wprowadzeniem regulacji, analizy aktualnego stanu podmiotów świadczących usługi płatnicze oraz analizy występujących i potencjalnych zagrożeń w tym obszarze. W opracowaniu wykorzystano aktualne dane dotyczące rynku usług płatniczych, opublikowane przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego oraz Narodowy Bank Polski.

1. Sytuacja na polskim rynku usług płatniczych przed wprowadzeniem ustawy o usługach płatniczych⁴

Usługi płatnicze zdefiniowano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego. Zgodnie z tą definicją usługami płatniczymi są⁵:

1. Usługi umożliwiające złożenie gotówki na rachunku płatniczym oraz wszelkie działania niezbędne do prowadzenia rachunku płatniczego.

¹ Por. Dz. U. 2013. Ustawa obowiązuje po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw RP z dnia 6 września 2013 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 35, który zaczął obowiązywać po upływie trzech miesięcy od ogłoszenia, tj. w dniu 7 grudnia 2013 r.

² Por. Dz. U. 2013, poz. 1271. Ustawa obowiązuje od 1 stycznia 2014 r.

³ Por. Dz. U. 2014, poz. 1916. Nowelizacja ustawy o usługach płatniczych uchwalona w dniu 28 listopada 2014 r. została ogłoszona w Dzienniku Ustaw w dniu 29 grudnia 2014 r.

⁴ Sytuacja na rynku usług płatniczych w Polsce do 2011 r. przedstawiona jest m.in. w pracy Woźniewskiej [2012].

⁵ Por. załącznik do art. 4 [Dyrektywa..., 2007].

2. Usługi umożliwiające wypłaty gotówkowe z rachunku płatniczego oraz działania niezbędne do prowadzenia rachunku płatniczego.
3. Wykonywanie transakcji płatniczych, w tym transfer środków na rachunek płatniczy u dostawcy usług płatniczych, tj. realizacja usług polecenia zapłaty, realizacja transakcji płatniczych przy użyciu karty płatniczej bądź podobnego instrumentu, realizacja przelewów bankowych, w tym stałych zleceń.
4. Wykonywanie transakcji płatniczych wymienionych w pkt. 3, jeżeli środki mają pokrycie w linii kredytowej przyznanej użytkownikowi usług płatniczych.
5. Wydawanie lub nabywanie instrumentów płatniczych.
6. Usługi przekazów pieniężnych.
7. Wykonywanie transakcji płatniczych, w których zgoda płatnika na wykonanie transakcji płatniczej jest udzielana przy użyciu urządzenia telekomunikacyjnego, cyfrowego lub informatycznego.

W Polsce podmioty świadczące usługi płatnicze zaliczane są (obok systemów płatności wysokokwotowych, systemów płatności detalicznych oraz systemów rozliczeń i rozrachunku papierów wartościowych) do systemu płatniczego. Do III kwartału 2011 r. (tj. przed wprowadzeniem ustawy) usługi płatnicze w Polsce mogły świadczyć:

- banki,
- Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe (SKOK-i),
- Poczta Polska S.A., wykonująca niektóre usługi bankowe na podstawie ustawy o komercjalizacji państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej „Poczta Polska” [Ustawa..., 2008],
- pośrednicy przyjmujący wpłaty na rachunki bankowe, działający na podstawie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej [Ustawa..., 2004],
- instytucje realizujące przekazy pieniężne (np. Western Union, MoneyGram), najczęściej w obrocie międzynarodowym.

Zgodnie z opublikowanymi przez Narodowy Bank Polski danymi przed wprowadzeniem ustawy o usługach płatniczych, tj. w połowie 2011 r., w Polsce działało ogółem 1035 podmiotów świadczących usługi płatnicze, które obsługiwały swoich klientów przez sieć 39 193 placówek (tab. 1). Wśród podmiotów świadczących usługi płatnicze najliczniejszą siecią placówek dysponowali pośrednicy przyjmujący wpłaty na rachunki bankowe. Przedsiębiorstwa te, specjalizujące się w przyjmowaniu wpłat za domowe zobowiązania i przekazywaniu ich na rachunki bankowe wystawców masowych, działają w Polsce od 2002 r. Jak już napisano wcześniej, do III kwartału 2011 r. przedsiębiorstwa pośredników przyjmujących wpłaty na rachunki bankowe powstawały oraz prowadziły swoją działalność wyłącznie na podstawie ogólnych przepisów dotyczących działalności gospodarczej i nie musiały starać się o jakiekolwiek zezwolenia.

Tab. 1. Liczba podmiotów świadczących usługi płatnicze w Polsce według stanu w czerwcu 2011 r. (tj. przed wprowadzeniem ustawy o usługach płatniczych) oraz w czerwcu 2014 r.

Podmioty świadczące usługi płatnicze	Czerwiec 2011 r. [x ₁]	Czerwiec 2014 r. [x ₂]	Tempo zmian % (x ₂ /x ₁)-1
Banki:			
komercyjne	48	39	-18,8%
spółdzielcze	575	567	-1,4%
oddziały instytucji kredytowych	21	28	33,3%
Sieć bankowa łącznie:			
oddziały	6979	7302	4,6%
placówki	6859	4973	-27,5%
SKOK-i:			
kasy	59	55	-6,8%
placówki	1870	1819	-2,7%
Poczta Polska:			
placówki	8409	7419	-11,8%
Pośrednicy przyjmujący wpłaty na rachunki bankowe:			
instytucje	331	952	187,6%
placówki	15 076	23 820	58,0%
Razem:			
instytucje	1035	1642	58,6%
placówki	39 193	45 333	15,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP: [Ocena funkcjonowania polskiego systemu płatniczego w I półroczu 2011 roku, 2011, s. 30; Ocena funkcjonowania polskiego systemu płatniczego w I półroczu 2014 roku, 2015, s. 44].

Łatwość, z jaką można było rozpocząć działalność na rynku usług płatniczych spowodowała wzrost konkurencji na rynku tych usług, co należy postrzegać pozytywnie. Powstanie i funkcjonowanie pośredników przyjmujących wpłaty gotówkowe na rachunki bankowe stworzyło przede wszystkim konkurencję dla Poczty Polskiej i agencji Banku PKO BP, które tradycyjnie obsługiwały tego typu płatności. Pojawiła się presja na obniżanie prowizji, co jest zjawiskiem korzystnym, ponieważ dla wielu konsumentów oznacza zmniejszenie kosztów związanych z regulowaniem zobowiązań domowych. Jednak fakt, że przez pierwszą dekadę funkcjonowania tych podmiotów ich działalność na rynku usług płatniczych nie była specjalnie regulowana i nie istniał szczególny nadzór nad tego typu instytucjami, powodował różne następstwa. Jednym ze skutków braku nadzoru oraz obowiązkowych zabezpieczeń były zdarzające się bankructwa, powodujące negatywne konsekwencje finansowe dla klientów oraz spadek zaufania społecznego do wszystkich instytucji świadczących usługi płatnicze. Sytuacja ta wymagała wprowadzenia rozwiązań prawnych regulujących działalność podmiotów świadczących usługi płatnicze oraz zapewniających zwiększenie ochrony klientów korzystających z tych usług.

Ponadto, jak napisano wcześniej, w 2007 r. Parlament Europejski przyjął dyrektywę w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, której celem było ujednolicenie i uporządkowanie zasad prawnych w zakresie świadczenia usług płatniczych we wszystkich krajach Unii Europejskiej oraz wprowadzenie uregulowań, które mają chronić interesy konsumentów.

Wymienione zjawiska na rynku krajowym oraz konieczność implementacji do polskich regulacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej były przesłanką do wprowadzenia w Polsce ustawy o usługach płatniczych.

2. Regulacje rynku usług płatniczych w Polsce w latach 2011–2015

Długo oczekiwana w Polsce regulacja w postaci ustawy o usługach płatniczych została uchwalona w dniu 19 sierpnia 2011 r., a weszła w życie z dniem 24 października 2011 r. Zgodnie z nią działalność w zakresie świadczenia usług płatniczych może być prowadzona wyłącznie przez dostawców usług płatniczych. Dla pośredników świadczących usługi płatnicze ustawodawca wprowadził dwa nowe określenia: krajowe instytucje płatnicze (KIP) i biura usług płatniczych (BUP). Krajowe instytucje płatnicze mogą działać na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), muszą zapewniać stabilne zarządzanie i posiadać środki finansowe w wymaganej wysokości, zależnej od skali i złożoności świadczonych usług płatniczych. Wysokość kapitału założycielskiego wynosi 125 tys., 50 tys. lub 20 tys. euro, jeśli instytucja świadczy odpowiednio: wszystkie usługi płatnicze, jedną usługę lub jedynie usługę przekazu pieniężnego [Ustawa..., 2011, art. 64]. Natomiast osoba fizyczna lub prawna może prowadzić działalność jako biuro usług płatniczych, jeśli wykonuje jedynie usługę przekazu pieniężnego na terytorium Polski i średnia całkowitej kwoty transakcji z poprzednich 12 miesięcy, wykonanych przez biuro, nie przekracza kwoty 500 tys. euro miesięcznie [Ustawa..., 2011, art. 108].

Ustawa określa warunki świadczenia usług płatniczych oraz prawa i obowiązki uczestników obrotu, a w szczególności:

- zasady prowadzenia działalności przez biura usług płatniczych. Warunkiem jest m.in. wpis do rejestru prowadzonego przez KNF oraz zawarcie umowy ubezpieczenia lub gwarancji bankowej zapewniającej wypłatę środków w razie niewykonania transakcji (konieczne jest złożenie dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy w KNF),
- zakres nadzoru nad instytucjami płatniczymi, którego celem jest zwiększenie ochrony klientów korzystających z usług płatniczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa finansowego instytucji płatniczych.

W dniu 6 września 2013 r. została opublikowana ustawa z 12 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw. Nowelizacja ta wdrożyła do krajowego porządku prawnego tzw. drugą dyrektywę o pieniądzu elektronicznym⁶. Rozwiązania zawarte w nowelizacji ustawy miały na celu wprowadzenie nowych unormowań w zakresie wydawania, wykupu i dystrybucji pieniądza elektronicznego oraz tworzenia, organizacji i działalności instytucji pieniądza elektronicznego, a także nadzoru nad tymi podmiotami.

⁶ Dyrektywa 2009/110/WE.

W momencie ogłaszania ustawy z dnia 12 lipca 2013 r. uchwalona była już kolejna jej nowelizacja, tj. ustawa z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych⁷. Celem tej nowelizacji było uregulowanie podstawowych zasad funkcjonowania rynku krajowych transakcji płatniczych dokonywanych przy użyciu kart płatniczych. Nowelizacja wprowadziła i zdefiniowała nowe pojęcia mające kluczowe znaczenie dla rynku krajowych transakcji kartowych. Znacząca jest definicja opłaty *interchange*, tzn. opłaty pobieranej przy transakcjach kartami płatniczymi przez wydawców kart od akceptantów za pośrednictwem agentów rozliczeniowych. Ważna zmiana polega na ustaleniu maksymalnej stawki opłaty *interchange* w wysokości 0,5% wartości transakcji. Jak założył ustawodawca, takie przeciwdziałanie stosowaniu zawyżonych stawek opłat *interchange* ma przyczynić się do zwiększenia dostępności bezgotówkowej formy płatności.

Kolejna nowelizacja ustawy o usługach płatniczych została uchwalona 28 listopada 2014 r. i weszła w życie dnia 29 stycznia 2015 r. Nowelizacja wprowadziła m.in. definicję karty debetowej i kredytowej [Ustawa..., 2014, art. 1 § 1]. Wprowadzono w niej również pojęcie „opłata akceptanta”, na którą składają się: opłata *interchange*, marża agenta rozliczeniowego oraz opłata systemowa (tj. opłata z tytułu transakcji płatniczej wykonywanej przy użyciu karty płatniczej stanowiącej przychód organizacji kartowej). Głównym przedmiotem nowelizacji było obniżenie stawek opłaty *interchange* z 0,5% wartości transakcji płatniczej do 0,2% wartości transakcji wykonanej przy użyciu karty debetowej lub 0,3% wartości transakcji wykonanej kartą kredytową. Uzasadnieniem wprowadzenia nowelizacji jest ochrona krajowego rynku agentów rozliczeniowych przez zapewnienie konkurencyjności ich działalności względem agentów rozliczeniowych działających transgranicznie.

Należy pamiętać, że wprowadzone nowelizacją limity stawki opłat *interchange* odnoszą się do krajowych transakcji płatniczych z użyciem kart płatniczych. Jednakże instrumentem płatniczym może być także inne urządzenie, np. aplikacje bankowości elektronicznej⁸, a do takich transakcji wprowadzone ustawą limity się nie odnoszą.

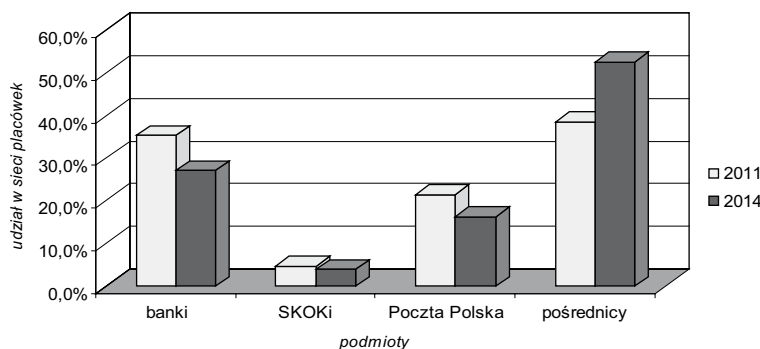
3. Aktualna sytuacja na polskim rynku usług płatniczych – zagrożenia

Statystyki NBP wykazują, że trzy lata po wprowadzeniu ustawy o usługach płatniczych, tj. w 2014 r., w Polsce działało ogółem 1642 podmiotów świadczących usługi płatnicze, które obsługiwały swoich klientów przez sieć 45 333 placówek (tab. 1). W 2014 r. wśród podmiotów świadczących usługi płatnicze najliczniejszą siecią placówek dysponowali pośrednicy przyjmujący wpłaty na rachunki banko-

⁷ Dz. U. 2013, poz. 1271. Ustawa była m.in. konsekwencją fiasza inicjatywy Narodowego Banku Polskiego, aby obniżenie opłat *interchange* dokonało się na zasadzie samoregulacji przez dwie główne organizacje kartowe: Visa i MasterCard.

⁸ Interesujące rozważania dotyczące problematyki instrumentów płatniczych przedstawia M. Grabowski [2013].

we, oferując swoje usługi w 23 820 placówkach, co stanowi ponad połowę liczby wszystkich placówek świadczących usługi płatnicze w Polsce. Ta kategoria podmiotów okazała się najbardziej dynamiczna, bowiem w badanym okresie zanotowała wzrost o 58,0%. Wszystkie pozostałe kategorie podmiotów w okresie czerwiec 2011r. – czerwiec 2014 r. zmniejszyły sieć swoich placówek. Udział w sieci placówek świadczących usługi płatnicze w latach 2011–2014 przedstawiono na rys. 1.

Rys. 1. Udział w sieci placówek świadczących usługi płatnicze w Polsce w latach 2011–2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP: [*Ocena funkcjonowania polskiego systemu płatniczego w I półroczu 2011 roku*, 2011, s. 30; *Ocena funkcjonowania polskiego systemu płatniczego w I półroczu 2014 roku*, 2015, s. 44].

Inne dane dotyczące podmiotów świadczących usługi płatnicze przedstawia KNF. Według Rejestru Usług Płatniczych⁹ w czerwcu 2014 r. działało łącznie 1243 dostawców usług płatniczych (w tym 24 krajowe instytucje płatnicze i 1219 biur usług płatniczych). KNF jest ustawowo zobowiązana do sprawowania nadzoru nad rynkiem usług płatniczych, a działania nadzorcze polegają m.in. na monitorowaniu terminowości przekazywania informacji sprawozdawczych, przestrzegania obowiązku ochrony środków klientów oraz terminowości przekazywania środków. Wyniki działań nadzorczych Urząd Komisji Nadzoru Finansowego przedstawia co kwartał w postaci informacji o sytuacji na rynku usług płatniczych. Według tych danych na koniec 2014 r. najliczniejszą grupę pośredników stanowiły biura usług płatniczych, których w Polsce było 1356. W całym 2014 r. zrealizowały one 33,2 mln transakcji płatniczych o łącznej wartości 5,2 mld zł [*Informacja o sytuacji KIP i BUP...*, 2015, s. 3]. Nie są to pełne dane, bowiem informacje udostępniło jedynie 1107 biur (81%), a prawie 20% podmiotów nie wywiązało się z ustawowego obowiązku przekazania danych sprawozdawczych do KNF. Kolejny ustawowy obowiązek spoczywający na BUP to konieczność zabezpieczenia realizowanych transakcji płatniczych. Biura korzystają w tym zakresie z umów gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych oraz polis ubezpieczeniowych.

⁹ Obowiązkowy rejestr dla wszystkich podmiotów świadczących usługi płatnicze, prowadzony przez KNF, dostępny jest na stronie KNF: [<https://erup.knf.gov.pl/View/faces/subjectsList.xhtml>].

Tab. 2. Liczba biur usług płatniczych, które przekazały do KNF umowy gwarancji albo polisy ubezpieczeniowe

Wyszczególnienie	2014 r.			
	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
Gwarancje bankowe/ubezpieczeniowe	25	21	15	14
Polisy ubezpieczeniowe	1059	1081	958	952
Liczba działających biur	1331	1336	1356	1356
Odsetek biur, które nie przesłały umowy gwarancji/polisy	19%	17%	28%	29%

Źródło: [Informacja o sytuacji KIP i BUP..., 2015, s. 3].

Z przedstawionych w tab. 2 danych KNF wynika, że w grudniu 2014 r. BUP zawarły 14 umów gwarancji bankowych albo ubezpieczeniowych oraz 952 polisy ubezpieczeniowe. Bez wymaganych zabezpieczeń pozostawało 390 biur, co stanowi prawie 30% wszystkich działających BUP. Z danych KNF wynika również, że im wyższy wolumen transakcji płatniczych realizowanych przez biura, tym niższy wskaźnik zabezpieczenia. Biura usług płatniczych, które posiadały ubezpieczenie, w IV kwartale 2014 r. zrealizowały transakcje na łączną kwotę 1164,3 mln zł, natomiast wartość ich zabezpieczeń wyniosła 27,7 mln zł, co stanowi 2,4% wartości zrealizowanych transakcji płatniczych.

Powyższe dane świadczą o tym, że KNF ma trudności z wywiązaniem się z ustawowego obowiązku nadzoru nad wszystkimi dostawcami usług płatniczych, w szczególności nad monitorowaniem przestrzegania obowiązku ochrony środków klientów biur usług płatniczych. Konsekwencją tych trudności jest złożona propozycja kolejnej nowelizacji ustawy o usługach płatniczych, zgodnie z którą z Komisji Nadzoru Finansowego byłby zdjęty obowiązek kontroli biur usług płatniczych¹⁰.

Zakończenie

W ostatnim czasie można zaobserwować wysoką aktywność regulacyjną w obszarze usług płatniczych zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym. Zestaw proponowanych aktów prawnych związanych z nowelizacją unijnej dyrektywy o usługach płatniczych, tzw. PSD2 (*Directive on Payment Services II*), i nowelizacje istniejących regulacji krajowych (ustawa o usługach płatniczych) zmieniają europejski i krajowy rynek usług płatniczych. Aktywność polskiego prawodawcy powoduje, że wyzwania związane z nowymi regulacjami stanowią punkt krytyczny zarówno dla wielu dostawców usług płatniczych, jak i dla nadzorcy. W związku z ograniczonymi możliwościami sprawowania przez KNF realnego nadzoru nad rynkiem usług płatniczych trwają prace nad kolejną nowelizacją ustawy o usługach płatniczych, w szczególności w zakresie

¹⁰ Projekt założeń do ustawy został przekazany przez Ministerstwo Finansów do Komitetu Rady Ministrów w kwietniu 2015 r.

złagodzenia nadzoru nad biurami usług płatniczych. A zatem po regulacji przyszedł czas na deregulację. Jeżeli zgodnie z projektem KNF zostanie zwolniona z obowiązku nadzoru nad najliczniejszymi podmiotami rynku usług płatniczych, ochrony zostaną pozbawieni klienci BUP, a przecież to był główny powód wprowadzenia pierwotnej ustawy o usługach płatniczych w 2011 r. Podobnie niespełnione zostały związane z ustawą nadzieje o dostępie do rzetelnych danych o rynku (zob. różnice między statystykami NBP i KNF przedstawione w pkt. 3 opracowania).

Rynek usług płatniczych powinien pozostać przedmiotem badań naukowych, przy czym należy pamiętać o istniejących ograniczeniach (w szczególności przy stosowaniu metod analizy ilościowej) wynikających z braku jednoznacznych danych.

Bibliografia

- Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 319/1).
- Grabowski M., *Instrumenty płatnicze*, CeDeWu, Warszawa 2013.
- <https://erup.knf.gov.pl/View/faces/subjectsList.xhtml> [data dostępu: 30.05.2015].
- Informacja o sytuacji KIP i BUP w IV kwartale 2014 r.*, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, Departament Bankowości Komercyjnej i Specjalizacyjnej oraz Instytucji Płatniczych, Warszawa, kwiecień 2015.
- Ocena funkcjonowania polskiego systemu płatniczego w I półroczu 2011 roku*, Raport Departamentu Systemu Płatniczego NBP, Warszawa 2011.
- Ocena funkcjonowania polskiego systemu płatniczego w I półroczu 2014 roku*, Raport Departamentu Systemu Płatniczego NBP, Warszawa 2015.
- Payment Service Directive II: Access to Account Will Boost Innovation in Payment Landscape*, 24 lipca 2013, www.ecommerce-europe.eu/press/2013/07/payment-service-directive-ii-access-to-account-will-boost-innovation-in-payment-landscape [data dostępu: 10.04.2015].
- Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. 2004, nr 173, poz. 1807).
- Ustawa z dnia 5 września 2008 r. o komercjalizacji państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej „Poczta Polska” (Dz. U. 2008, nr 180, poz. 1109).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U., nr 199, poz. 1175).
- Ustawa z dnia 12 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych (Dz. U. 2013, poz. 1036).
- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych (Dz. U. 2013, poz. 1271).
- Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych (Dz. U. 2014, poz. 1916).
- Woźniewska G., *Konkurencja na rynku pośredników świadczących usługi płatnicze*, [w:] I. Pyka, J. Cichorska (red.), *Finanse w niestabilnym otoczeniu – dylematy i wyzwania*, Bankowość, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach nr 105, Katowice 2012.

Problems on Payment Services Market in Poland After Regulation Changes

In Poland, the market of payment services users and providers is young and dynamic. For ten years there were no coherent regulation on payment services market. In 2011, there was passed the first Act on payment services in the Polish market. That legal framework should ensure the coordination of national provisions on prudential requirements, the access of new payment service providers to the market, information requirements, and the respective rights and obligations of payment services users and providers. The main aim of this paper is to characterize of payment service providers market and to present the principles of new regulation on payment services market in Poland.

Problemy rynku usług płatniczych w Polsce po zmianach regulacyjnych

W Polsce rynek usług płatniczych jest młody i dynamiczny. Przez 10 pierwszych lat nie był regulowany, dopiero w 2011 r. została uchwalona ustawa o usługach płatniczych. W ostatnim czasie można zaobserwować wysoką aktywność regulacyjną w obszarze usług płatniczych zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym. Celem artykułu jest charakterystyka zmian zachodzących na rynku podmiotów świadczących usługi płatnicze w Polsce, w tym identyfikacja problemów i zagrożeń wynikających z regulacji.